

## LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE 31/2010 rd

### Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 32 kap. 6 och 14 § i strafflagen och 15 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden

#### INLEDNING

##### *Remiss*

Riksdagen remitterade den 7 december 2010 en proposition med förslag till lagar om ändring av 32 kap. 6 och 14 § i strafflagen och 15 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (RP 285/2010 rd) till lagutskottet för beredning.

- polisinspektör Antti Simanainen, inrikesministeriet
- tingsdomare Marko Lepistö, Helsingfors tingsrätt
- statsåklagare Jarmo Hirvonen, Riksåklagarämbetet
- polisöverinspektör Markku Ryymin, Polisstyrelsen.

##### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Matti Marttunen, justitieministeriet

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Tullstyrelsen
- tf. professor i straffrätt Jussi Tapani.

#### PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att kapitlet om häleri- och penningtvättsbrott i strafflagen och lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden ändras. Rekvisitet för penningtvätt preciseras och kompletteras med innehav av vinning av brott. Tillämpningsområdet för straffansvaret för juridiska personer breddas så att det också gäller penningtvätt av oaktsamhet.

Dessutom ska det vid penningtvättsbrott bli möjligt att lämna internationell rättshjälp även när kravet på dubbel straffbarhet inte uppfylls.

Penningtvättskriminaliseringarna uppfyller kriminaliseringsåtagandena enligt internationella avtal. Avvikelser från avtalen har bara gjorts inom ramen för de möjligheter till avvikelser som de internationella instrumenten medger.

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

Propositionen går ut på att ändra 32 kap. 6 § i strafflagen så att rekvisitet för penningtvätt kompletteras med innehav som en typ av gärning och beskrivningen av syftet utökas med "för att bereda sig eller någon annan nytta". Dessutom möjliggörs mer omfattande internationell rättshjälp i penningtvättsbrott.

Lagutskottet tillstyrker lagförslagen i propositionen utan ändringar. Den föreslagna preciseringen av rekvisitet för penningtvätt förtydligar bestämmelserna och är motiverad med tanke på den straffrättsliga legalitetsprincipen.

När rekvisitet för penningtvätt explicit kompletteras med ett syfte att få nytta, täcker det tydligare in situationer där egendom som förvärvats genom brott utnyttjas t.ex. genom slöseri eller konsumtion. Om den närmaste kretsen kring den som förvärvat egendomen genom brott medverkar i slöseriet eller någon annan form av konsumtion, är deras avsikt att få del av vinningen. Det är fråga om penningtvätt, om de medverkande vet eller anser det ganska sannolikt att pengarna har förvärvats genom brott. Om de bara anser att det t.ex. är en beaktansvärd möjlighet att pengarna har förvärvats genom brott, är det fråga om penningtvätt av oaktsamhet.

Utskottet påpekar också att tilläggsriteriet för syftet att få nytta inte anger vilken typ av nytta det ska röra sig om. Detta är motiverat, för även om penningtvättsbrott i regel syftar till ekonomisk vinning, kan det också röra sig om annat slags nytta. En typ av nytta kan vara t.ex. att undvika en påföljd. Man kan också försöka bereda en annan person nytta t.ex. genom positiva utsagor i en förundersökning eller rättegång. Ordalydelsen kan också avse att någon underlättar för någon annan i en kriminell organisation eller rentav i en laglig sammanslutning. Nyttan behöver heller inte uttryckligen vara utlovad eller säker, utan det räcker att det är möjligt att få nytta. En liknande ordalydelse som den föreslagna finns t.ex. i rekvisiten för missbruk av tjänsteställning (40 kap. 7 § i strafflagen) respektive registeranteckningsbrott (16 kap. 7 § i strafflagen).

### *Utskottets förslag till beslut*

Riksdagen

*godkänner lagförslagen utan ändringar.*

Helsingfors den 21 januari 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Janina Andersson /gröna  
vordf. Anna-Maja Henriksson /sv  
medl. Esko Ahonen /cent  
Oiva Kaltiokumpu /cent  
Ilkka Kantola /sd  
Sampsä Kataja /saml  
Jari Larikka /saml

Raimo Piirainen /sd  
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf  
Tero Rönni /sd  
Kari Uotila /vänst  
Mirja Vehkaperä /cent  
Lasse Virén /saml  
ers. Antti Rantakangas /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Tuokila.